Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 21ης Ιανουαρίου 2016*

«Προδικαστική παραπομπή — Τελωνειακή ένωση — Κοινοτικός τελωνειακός κώδικας — Άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο δ΄ — Καθορισμός της δασμολογητέας αξίας — Κανονισμός (ΕΟΚ) 2454/93 — Άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχείο η΄ — Έννοια του όρου "συνδεόμενα μεταξύ τους πρόσωπα" για τους σκοπούς του καθορισμού της δασμολογητέας αξίας — Συγγενικοί δασμοί μεταξύ του αγοραστή, ο οποίος είναι φυσικό πρόσωπο, και του διαχειριστή της πωλήτριας εταιρίας»

Στην υπόθεση C-430/14,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Augstākā tiesa (Λεττονία) με απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2014, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 19 Σεπτεμβρίου 2014, στο πλαίσιο της δίκης

Valsts ieņēmumu dienests

κατά

Artūrs Stretinskis,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. L. da Cruz Vilaça, πρόεδρο τμήματος, F. Biltgen, A. Borg Barthet (εισηγητή), E. Levits και M. Berger, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi

γραμματέας: A. Calot Escobar

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Λεττονική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον I. Kalniņš και την I. Ņesterova,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον A. Sauka και την L. Grønfeldt,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 15ης Οκτωβρίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η λεττονική.

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 143, παράγραφος 1, στοιχείο η', του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου περί θεσπίσεως του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 253, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 46/1999 της Επιτροπής, της 8ης Ιανουαρίου 1999 (ΕΕ L 10, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 2454/93).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ των Valsts ieņēmumu dienests (εθνικής τελωνειακής αρχής) και A. Stretinskis σχετικά με τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας εμπορευμάτων εισαχθέντων από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής με σκοπό τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το νομικό πλαίσιο

Ο τελωνειακός κώδικας

3 Ο τίτλος ΙΙ του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 82/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ L 17, σ. 1, στο εξής: τελωνειακός κώδικας), περιλαμβάνει το κεφάλαιο 3 με τίτλο «Δασμολογητέα αξία των εμπορευμάτων», το οποίο αποτελείται από τα άρθρα 28 έως 36 του ως άνω κώδικα.

4 Το άρθρο 29, παράγραφοι 1 και 2, του τελωνειακού κώδικα έχει ως εξής:

«1. Η δασμολογητέα αξία των εισαγομένων εμπορευμάτων είναι η συναλλακτική αξία, δηλαδή η πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα για τα εμπορεύματα τιμή, όταν πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, ενδεχομένως κατόπιν προσαρμογής που πραγματοποιείται σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 33, εφόσον:

[...]

δ) ο αγοραστής και ο πωλητής δεν συνδέονται μεταξύ τους, ή εάν συνδέονται, η συναλλακτική αξία είναι αποδεκτή για δασμολογικούς σκοπούς δυνάμει της παραγράφου 2.

2.

α) Για να καθορισθεί αν η συναλλακτική αξία είναι αποδεκτή για τους σκοπούς εφαρμογής της παραγράφου 1, το γεγονός ότι ο αγοραστής και ο πωλητής συνδέονται μεταξύ τους δεν συνιστά αυτό καθαυτό επαρκή αιτία, ώστε να θεωρηθεί η συναλλακτική αξία ως απαράδεκτη. Αν παραστεί ανάγκη, εξετάζονται οι περιστάσεις που ανάγονται στην πώληση και η συναλλακτική αξία γίνεται δεκτή εφόσον οι σχέσεις αυτές δεν έχουν επηρεάσει την τιμή. Εάν αφού ληφθούν υπόψη οι πληροφορίες που παρέχει ο διασαφ[ητ]ής ή οι οποίες λαμβάνονται από άλλες πηγές, η τελωνειακή διοίκηση έχει λόγους να θεωρεί ότι οι σχέσεις αυτές επηρέασαν την τιμή, ανακοινώνει τους λόγους αυτούς στο διασαφ[ητ]ή και του παρέχει εύλογη δυνατότητα απαντήσεως. Κατόπιν αιτήσεως του διασαφ[ητ]ή, οι λόγοι του ανακοινώνονται εγγράφως.

β) Σε πώληση μεταξύ συνδεομένων μεταξύ τους προσώπων, η συναλλακτική αξία γίνεται αποδεκτή και τα εμπορεύματα εκτιμώνται σύμφωνα με την παράγραφο 1, όταν ο διασαφ[ητ]ής αποδεικνύει ότι η εν λόγω αξία προσεγγίζει πολύ μια από τις κατωτέρω αξίες, οι οποίες υφίστανται κατά την ίδια ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή:

i) τη συναλλακτική αξία επί πωλήσεων, μεταξύ αγοραστών και πωλητών που δεν συνδέονται μεταξύ τους, πανομοιότυπων ή ομοειδών εμπορευμάτων προς εξαγωγή με προορισμό την Κοινότητα,

ii) τη δασμολογητέα αξία πανομοιότυπων ή ομοειδών εμπορευμάτων, όπως καθορίζεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 30 παράγραφος 2 στοιχείο γ),

iii) τη δασμολογητέα αξία πανομοιότυπων ή ομοειδών εμπορευμάτων, όπως καθορίζεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 30 παράγραφος 2 στοιχείο δ).

Κατά την εφαρμογή των προαναφερομένων κριτηρίων, λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι αποδεικνυόμενες διαφορές εμπορικών επιπέδων, ποσοτήτων, στοιχείων που απαριθμούνται στο άρθρο 32 και εξόδων που βαρύνουν τον πωλητή επί πωλήσεων στις οποίες δεν συνδέονται μεταξύ τους ο αγοραστής και ο πωλητής και που δεν βαρύνουν τον πωλητή επί πωλήσεων στις οποίες συνδέονται μεταξύ τους ο αγοραστής και ο πωλητής.

γ) Τα κριτήρια που αναφέρονται στο στοιχείο β) πρέπει να χρησιμοποιούνται με πρωτοβουλία του διασαφ[ητ]ή και μόνο για σκοπούς σύγκρισης. Δεν δύνανται να καθιερωθούν αξίες υποκατάστασης δυνάμει της εν λόγω περίπτωσης.»

5 Το άρθρο 30 του ως άνω κώδικα προβλέπει τα εξής:

«1. Όταν η δασμολογητέα αξία δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 29, εφαρμόζονται διαδοχικά οι διατάξεις της παραγράφου 2 στοιχεία α), β), γ) και δ) έως την πρώτη μεταξύ αυτών διάταξη που καθιστά δυνατό τον καθορισμό της [...]

2. Οι δασμολογητέες αξίες που καθορίζονται κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου είναι οι ακόλουθες:

α) η συναλλακτική αξία πανομοιοτύπων εμπορευμάτων τα οποία πωλούνται για εξαγωγή με προορισμό την Κοινότητα και εξάγονται κατά την ίδια ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα·

β) η συναλλακτική αξία ομοειδών εμπορευμάτων τα οποία πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό την Κοινότητα και τα οποία εξάγονται κατά την ίδια ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα·

γ) η αξία που βασίζεται επί της τιμής μονάδος που αντιστοιχεί στις πωλήσεις μέσα στην Κοινότητα [των] εισαγομένων εμπορευμάτων ή πανομοιοτύπων ή ομοειδών εισαγομένων εμπορευμάτων οι οποίες αντιπροσωπεύουν συνολικά τη μεγαλύτερη ποσότητα και γίνονται, μέσα στην Κοινότητα, προς πρόσωπα που δεν συνδέονται με τους πωλητές·

δ) η υπολογιζόμενη αξία, που ισούται προς το άθροισμα:

— του κόστους ή της αξίας των υλικών και των εργασιών κατασκευής ή άλλων εργασιών, που υπεισέρχονται στην παραγωγή των εισαγόμενων εμπορευμάτων,

— ποσού που αντιπροσωπεύει τα κέρδη και τα γενικά έξοδα, ίσου προς το ποσό που υπεισέρχεται γενικά στις πωλήσεις εμπορευμάτων της ίδιας φύσεως ή του ίδιου είδους με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα, οι οποίες γίνονται από παραγωγούς της χώρας εξαγωγής προς εξαγωγή με προορισμό την Κοινότητα,

— του κόστους η της αξίας των στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 1 στοιχείο ε).

[...]»

6 Το άρθρο 31 του εν λόγω κώδικα ορίζει τα εξής:

«1. Αν η δασμολογητέα αξία εισαγόμενων εμπορευμάτων δεν μπορεί να καθορισθεί κατ' εφαρμογή των άρθρων 29 και 30, καθορίζεται, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία εντός της Κοινότητας, με εύλογο τρόπο συμβιβαζόμενο με τις αρχές και τις γενικές διατάξεις:

— της συμφωνίας περί θέσεως σε εφαρμογή του άρθρου VII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994,

— του άρθρου VII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994

και

— των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου.

[...]»

Ο κανονισμός 2454/93

7 Το άρθρο 143, παράγραφος 1, του κανονισμού 2454/93 ορίζει τα εξής:

«Για την εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου 3 του τίτλου ΙΙ του [τελωνειακού κώδικα] και των διατάξεων του παρόντος τίτλου, πρόσωπα θεωρούνται ως συνδεόμενα μόνον αν:

α) το ένα μετέχει στη διεύθυνση ή στο διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης του άλλου, και αντίστροφα·

β) έχουν από νομική άποψη την ιδιότητα των εταίρων·

γ) το ένα είναι εργοδότης του άλλου·

δ) ένα οποιοδήποτε πρόσωπο έχει στην κυριότητά του, ελέγχει ή κατέχει άμεσα ή έμμεσα 5 % ή περισσότερο των μετοχών ή μεριδίων με δικαίωμα ψήφου, του ενός και του άλλου·

ε) το ένα από αυτά ελέγχει το άλλο άμεσα ή έμμεσα·

στ) και τα δύο ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από ένα τρίτο πρόσωπο·

ζ) και τα δύο μαζί ελέγχουν άμεσα ή έμμεσα ένα τρίτο πρόσωπο·

η) είναι μέλη της ίδιας οικογένειας. Πρόσωπα θεωρούνται ως μέλη της ίδιας οικογένειας μόνον αν συνδέονται μεταξύ τους με μία από τις σχέσεις που αναφέρονται στη συνέχεια:

[...]

— αδελφοί ή αδελφές (αμφιθαλείς ή ετεροθαλείς),

[...]».

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

8 Μεταξύ 2008 και 2010, ο A. Stretinskis εισήγε από τις Ηνωμένες Πολιτείες μεταχειρισμένα είδη ενδύσεως με σκοπό τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ένωσης. Στα ενιαία διοικητικά έγγραφα τα οποία συμπλήρωσε προς τον σκοπό αυτό, ο A. Stretinskis υπολόγισε τη δασμολογητέα αξία των εμπορευμάτων αυτών βάσει της μεθόδου της συναλλακτικής αξίας, στηριζόμενος στο συνολικό τίμημα που αναγραφόταν στα τιμολόγια τα οποία είχαν εκδώσει οι Latcars LLC και Dexter Plus LLC (στο εξής, από κοινού: πωλήτριες εταιρίες), καθώς και στο κόστος της θαλάσσιας μεταφοράς.

9 Αφού εξέτασε τα προσκομισθέντα από τον A. Stretinskis έγγραφα και διενήργησε έλεγχο στις εμπορικές εγκαταστάσεις του, η εθνική τελωνειακή αρχή εξέφρασε αμφιβολίες για την ορθότητα των κατά τα ανωτέρω δηλωθεισών αξιών για τον λόγο ιδίως ότι ο διαχειριστής των πωλητριών εταιριών ήταν ο αδελφός του A. Stretinskis. Εκτιμώντας ότι επρόκειτο για συνδεόμενα πρόσωπα κατά την έννοια του άρθρου 143, παράγραφος 1, στοιχείο η′, του κανονισμού 2454/93, η εθνική τελωνειακή αρχή, με απόφαση της 22ας Ιουλίου 2010, καθόρισε εκ νέου τη δασμολογητέα αξία των εμπορευμάτων επί τη βάσει του άρθρου 31 του τελωνειακού κώδικα.

10 Ο A. Stretinskis προσέφυγε ενώπιον του αρμόδιου πρωτοβάθμιου διοικητικού δικαστηρίου με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως αυτής. Το εν λόγω δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή.

11 Κατά την εκδίκαση της υποθέσεως σε δεύτερο βαθμό, το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο δέχθηκε την προσφυγή του A. Stretinskis. Το ως άνω δικαστήριο έκρινε ιδίως ότι οι αμφιβολίες της εθνικής τελωνειακής αρχής ως προς την ορθότητα των δηλωθεισών δασμολογητέων αξιών για τα οικεία εμπορεύματα δεν ήταν επαρκώς θεμελιωμένες, εφόσον, υπό περιστάσεις όπως αυτές της διαφοράς της κύριας δίκης, η ύπαρξη συγγενικού δεσμού, κατά την έννοια του άρθρου 143, παράγραφος 1, στοιχείο η′, του κανονισμού 2454/93, θα μπορούσε να γίνει δεκτή μόνον αν ο αδερφός του A. Stretinskis ήταν ο ιδιοκτήτης των πωλητριών εταιριών, πράγμα που η εθνική τελωνειακή αρχή είχε παραλείψει να ελέγξει.

12 Κατά της ως άνω αποφάσεως η εν λόγω αρχή άσκησε αναίρεση, υποστηρίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι το κατ' έφεση δικάσαν διοικητικό δικαστήριο έπρεπε να είχε κρίνει ότι ο A. Stretinskis και ο διαχειριστής των πωλητριών εταιριών ήταν συνδεόμενα μεταξύ τους πρόσωπα κατά την έννοια του άρθρου 143, παράγραφος 1, στοιχείο η′, του κανονισμού 2454/93.

13 Εκτιμώντας ότι η επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης εξαρτάται από την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, το Augstākā tiesa (Ανώτατο Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχείο η′, του κανονισμού 2454/93 την έννοια ότι αφορά όχι μόνον περιπτώσεις στις οποίες τα μέρη της συναλλαγής είναι αποκλειστικά φυσικά πρόσωπα, αλλά και περιπτώσεις στις οποίες υφίσταται οικογενειακή ή συγγενική σχέση μεταξύ διευθυντικού

στελέχους ενός μέρους (νομικού προσώπου) και του άλλου μέρους της συναλλαγής (φυσικού προσώπου) ή διευθυντικού στελέχους του άλλου μέρους της συναλλαγής (εάν είναι νομικό πρόσωπο);

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, οφείλει το επιλαμβανόμενο της υποθέσεως δικαστήριο να διενεργεί ενδελεχή έλεγχο των περιστάσεων της υποθέσεως όσον αφορά την πραγματική επιρροή την οποία ασκεί το εν λόγω φυσικό πρόσωπο επί του νομικού προσώπου;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

14 Με τα ερωτήματά του, που πρέπει να συνεξετασθούν, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχείο η', του κανονισμού 2454/93 έχει την έννοια ότι αγοραστής, ο οποίος είναι φυσικό πρόσωπο, και πωλητής, ο οποίος είναι νομικό πρόσωπο με διαχειριστή τον αδελφό του ως άνω αγοραστή, πρέπει να θεωρούνται ως συνδεόμενα μεταξύ τους πρόσωπα κατά την έννοια του άρθρου 29, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του τελωνειακού κώδικα.

15 Καταρχάς, υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 29, παράγραφος 1, του ως άνω κώδικα, η δασμολογητέα αξία των εισαγομένων εμπορευμάτων συνίσταται καταρχήν στη συναλλακτική αξία τους, δηλαδή στην πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα για τα εν λόγω εμπορεύματα τιμή όταν πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

16 Από το άρθρο 29, παράγραφοι 1, στοιχείο δ', και 2, του εν λόγω κώδικα προκύπτει πάντως ότι, όποτε ο αγοραστής και ο πωλητής συνδέονται μεταξύ τους, η συναλλακτική αξία γίνεται δεκτή μόνον εφόσον οι σχέσεις αυτές δεν έχουν επηρεάσει την τιμή πωλήσεως.

17 Συναφώς, το άρθρο 143, παράγραφος 1, του κανονισμού 2454/93 προβαίνει σε περιοριστική απαρίθμηση των περιπτώσεων στις οποίες πρέπει να θεωρηθεί ότι πρόσωπα συνδέονται μεταξύ τους για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 29 του τελωνειακού κώδικα.

18 Θεωρούνται μεταξύ άλλων ως συνδεόμενα, δυνάμει του άρθρου 143, παράγραφος 1, στοιχείο η', του κανονισμού 2454/93, τα πρόσωπα τα οποία είναι μέλη της ίδιας οικογένειας. Κατά τη διάταξη αυτή, της οποίας η διατύπωση είναι επίσης περιοριστική, πρόσωπα θεωρούνται ως μέλη της ίδιας οικογένειας «μόνον αν συνδέονται μεταξύ τους με μία [...] από τις σχέσεις που αναφέρ[ει]». Στις σχέσεις αυτές συγκαταλέγεται και η μεταξύ αδελφών σχέση.

19 Ασφαλώς, από το γράμμα του άρθρου 143, παράγραφος 1, στοιχείο η', του κανονισμού 2454/93 προκύπτει ότι οι διαλαμβανόμενοι στη διάταξη αυτή δεσμοί υφίστανται μεταξύ φυσικών προσώπων, ενώ, στην υπόθεση της κύριας δίκης, ο πωλητής των οικείων εμπορευμάτων είναι νομικό πρόσωπο.

20 Υπογραμμίζεται όμως ότι το άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχείο η', του κανονισμού 2454/93 αποτελεί διάταξη εφαρμογής του τίτλου ΙΙ, κεφάλαιο 3, του τελωνειακού κώδικα, το οποίο φέρει τον τίτλο «Δασμολογητέα αξία των εμπορευμάτων» και στο οποίο περιλαμβάνεται το άρθρο 29 του ως άνω κώδικα.

21 Κατά συνέπεια, το άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχείο η', του κανονισμού 2454/93 πρέπει να ερμηνευθεί έχοντας υπόψη την οικονομία των διατάξεων αυτών καθώς και τον σκοπό που επιδιώκουν.

22 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, βάσει πάγιας νομολογίας του Δικαστηρίου, σκοπός της νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με την τελωνειακή εκτίμηση είναι η διαμόρφωση ενός δίκαιου, ομοιόμορφου και ουδέτερου συστήματος, το οποίο να αποκλείει τη χρησιμοποίηση αυθαιρέτων ή πλασματικών δασμολογητέων αξιών (απόφαση Χριστοδούλου κ.λπ., C-116/12, EU:C:2013:825, σκέψη 36 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

23 Υπογραμμίζεται ακόμη ότι, μολονότι, κατά το άρθρο 29 του τελωνειακού κώδικα, η δασμολογητέα αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων συνίσταται καταρχήν στη συναλλακτική αξία τους, οι παράγραφοι 1, στοιχείο δ', και 2, του ως άνω άρθρου έχουν σκοπό να εξασφαλίσουν ότι η δασμολογητέα αξία αντανακλά την πραγματική οικονομική αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων και δεν έχει χαρακτήρα αυθαίρετο ή πλασματικό (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, αποφάσεις Mitsui & Co. Deutschland, C-256/07, EU:C:2009:167, σκέψη 20, καθώς και Χριστοδούλου κ.λπ., C-116/12, EU:C:2013:825, σκέψεις 39 και 40). Προς τούτο, οι τελωνειακές αρχές έχουν την ευχέρεια να εξετάσουν την τιμή που ορίζει ο διασαφητής και να απορρίψουν την τιμή αυτή εφόσον θεωρούν ότι η εν λόγω τιμή επηρεάσθηκε από τις σχέσεις που υφίστανται μεταξύ των μερών της συναλλαγής (απόφαση Carboni e derivati, C-263/06, EU:C:2008:128, σκέψη 37).

24 Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 143, παράγραφος 1, του κανονισμού 2454/93 απαριθμεί, κατά συμμόρφωση προς το άρθρο 29, παράγραφος 2, στοιχείο α', του τελωνειακού κώδικα, τις περιπτώσεις στις οποίες η τιμή πωλήσεως των οικείων εμπορευμάτων μπορεί να επηρεάζεται από τις σχέσεις που υφίστανται μεταξύ των μερών της συναλλαγής.

25 Κατά το άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχείο η', του εν λόγω κανονισμού, τέτοια περίπτωση συντρέχει, μεταξύ άλλων, όταν τα εν λόγω μέρη είναι μέλη της ίδιας οικογένειας.

26 Ο κίνδυνος όμως να επηρεασθεί η τιμή πωλήσεως των εισαγόμενων εμπορευμάτων από συγγενεύοντα μεταξύ τους πρόσωπα υφίσταται επίσης και στην περίπτωση που ο πωλητής είναι νομικό πρόσωπο στο πλαίσιο του οποίου ένας συγγενής του αγοραστή έχει την εξουσία να επηρεάσει την τιμή πωλήσεως εις όφελος του αγοραστή.

27 Υπ' αυτές τις συνθήκες και δεδομένων των σκοπών της νομοθεσίας της Ένωσης περί τελωνειακής εκτιμήσεως που υπενθυμίζονται στις σκέψεις 22 και 23 της παρούσας αποφάσεως, το να αποκλείεται εκ προοιμίου η δυνατότητα να θεωρηθούν ο αγοραστής και ο πωλητής ως συνδεόμενα μεταξύ τους πρόσωπα, κατά την έννοια του άρθρου 143, παράγραφος 1, στοιχείο η', του κανονισμού 2454/93, για τον λόγο ότι ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη της συμβάσεως πωλήσεως είναι νομικό πρόσωπο, θα μπορούσε να υπονομεύσει την πρακτική αποτελεσματικότητα του άρθρου 29, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του τελωνειακού κώδικα. Ειδικότερα, σε αυτήν την περίπτωση, οι τελωνειακές αρχές θα στερούνταν την ευχέρεια να εξετάζουν, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 29, παράγραφος 2, στοιχείο α', του τελωνειακού κώδικα, τις περιστάσεις που ανάγονται στην εν λόγω πώληση, ακόμη και αν υπήρχαν λόγοι ώστε να θεωρηθεί ότι η συναλλακτική αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων επηρεάστηκε από τους συγγενικούς δεσμούς που υφίστανται μεταξύ του αγοραστή και ενός μέλους του πωλούντος νομικού προσώπου.

28 Πρέπει κατά συνέπεια να θεωρηθεί ότι, όποτε, υπό περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, ένα φυσικό πρόσωπο έχει, στο πλαίσιο ενός νομικού προσώπου, την εξουσία να επηρεάσει την τιμή πωλήσεως εισαγόμενων εμπορευμάτων, εις όφελος αγοραστή ο οποίος είναι συγγενής του, το γεγονός ότι ο πωλητής είναι νομικό πρόσωπο δεν εμποδίζει να θεωρηθούν ο αγοραστής και ο πωλητής των εμπορευμάτων αυτών ως συνδεόμενοι μεταξύ τους, κατά την έννοια του άρθρου 29, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του τελωνειακού κώδικα.

29 Προς εκτίμηση του αν ο συγγενής του αγοραστή έχει μια τέτοια εξουσία επί του πωλούντος νομικού προσώπου, τα ασκούμενα από τον εν λόγω συγγενή καθήκοντα στο πλαίσιο του ως άνω νομικού προσώπου ή, ενδεχομένως, το γεγονός ότι είναι ο μόνος που ασκεί δραστηριότητα στο πλαίσιο του νομικού προσώπου αυτού αποτελούν κρίσιμα στοιχεία τα οποία πρέπει να ληφθούν υπόψη από τις τελωνειακές αρχές.

30 Απόκειται επομένως στις αρμόδιες τελωνειακές αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 29, παράγραφος 2, στοιχείο α', του τελωνειακού κώδικα, να εξετάσουν, εφόσον παρίσταται ανάγκη, τις περιστάσεις που ανάγονται στην οικεία πώληση και να δεχθούν τη συναλλακτική αξία εφόσον δεσμοί όπως οι επίδικοι στην κύρια δίκη δεν επηρέασαν την τιμή πωλήσεως των εισαγόμενων εμπορευμάτων.

31 Βάσει του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχείο η΄, του κανονισμού 2454/93 έχει την έννοια ότι αγοραστής, ο οποίος είναι φυσικό πρόσωπο, και πωλητής, ο οποίος είναι νομικό πρόσωπο στο πλαίσιο του οποίου ένας συγγενής του αγοραστή αυτού έχει όντως την εξουσία να επηρεάσει την τιμή πωλήσεως των ως άνω εμπορευμάτων εις όφελος του εν λόγω αγοραστή, πρέπει να θεωρούνται ως συνδεόμενα μεταξύ τους πρόσωπα, κατά την έννοια του άρθρου 29, παράγραφος 1, στοιχείο δ΄, του τελωνειακού κώδικα.

Επί των δικαστικών εξόδων

32 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχείο η΄, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου περί θεσπίσεως του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 46/1999 της Επιτροπής, της 8ης Ιανουαρίου 1999, έχει την έννοια ότι αγοραστής, ο οποίος είναι φυσικό πρόσωπο, και πωλητής, ο οποίος είναι νομικό πρόσωπο στο πλαίσιο του οποίου ένας συγγενής του αγοραστή αυτού έχει όντως την εξουσία να επηρεάσει την τιμή πωλήσεως των ως άνω εμπορευμάτων εις όφελος του εν λόγω αγοραστή, πρέπει να θεωρούνται ως συνδεόμενα μεταξύ τους πρόσωπα, κατά την έννοια του άρθρου 29, παράγραφος 1, στοιχείο δ΄, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 82/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1996.

(υπογραφές)